
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο**

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 2-09-2013

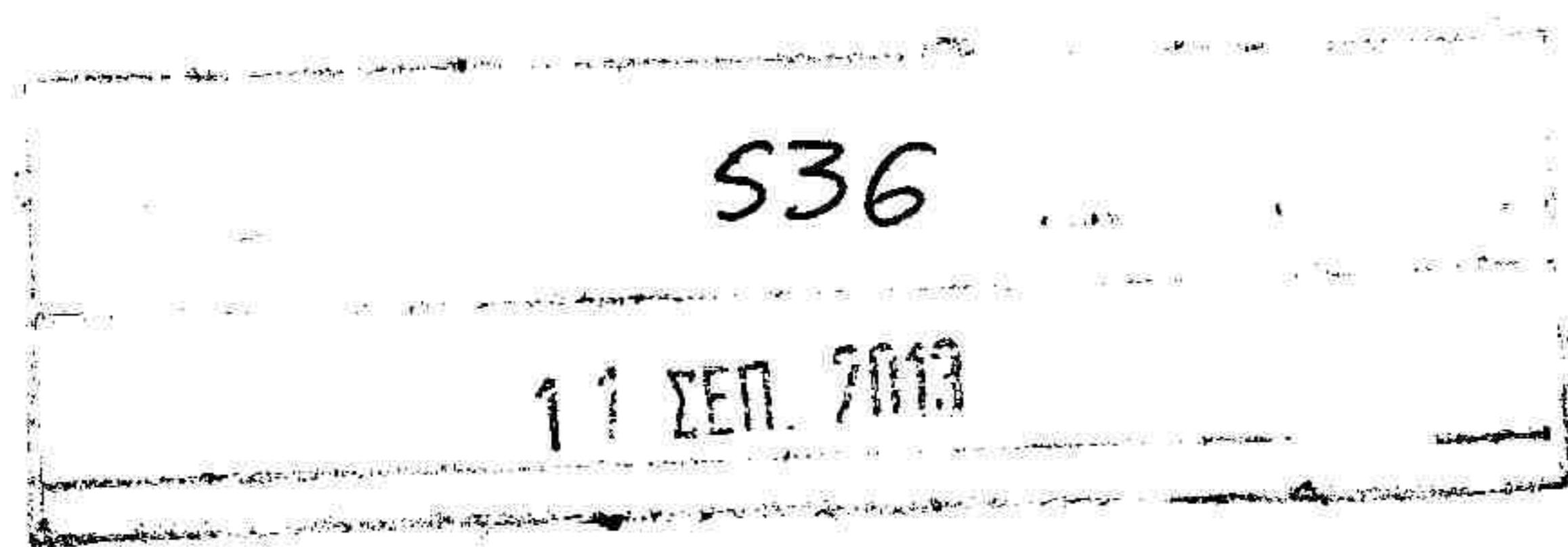
Στο υπόμνημα της Ένωσης Εκπαιδευτικών Εικαστικών Μαθημάτων, την οποία επισυνάπτω, αναφέρεται στην απουσία στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας του γνωστικού αντικειμένου της Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης.

Στο υπόμνημα αναφέρονται προτάσεις για το μάθημα των εικαστικών στο Λύκειο και πιο συγκεκριμένα, «να επανέλθει η διδασκαλία των Καλλιτεχνικών μαθημάτων σαν μάθημα Γενικής Παιδείας, σ' όλες τις τάξεις του Λυκείου, και να ενταχθεί ως μάθημα επιλογής ως εξής: *A'*, *B'*, *G'* Λυκείου α) Ένταξη των μαθημάτων Σχεδίου (Ελεύθερο – Γραμμικό) και στις τρεις τάξεις του Λυκείου από τρεις (3) ώρες την εβδομάδα το κάθε ένα, αφού η πανελλαδική εξέτασή τους έχει διάρκεια έξι (6) ώρες (να επιλέγονται και τα δύο Σχέδια αφού και τα δύο είναι εξεταζόμενα μαθήματα) και β) Ιστορία της Τέχνης δύο (2) ώρες»

Τέλος, η Ένωση Εκπαιδευτικών Εικαστικών Μαθημάτων υπογραμμίζει τη σημασία ένταξης του γνωστικού αντικειμένου της Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας για την αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Λευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου

ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Παπαναστασίου 49 104 45 ΑΘΗΝΑ Τηλ. Φαξ.: 210 8321783

e-mail: enoshkkm@otenet.gr <http://www.art-teachers.com>

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟ

1-9-2013

Στις αλλεπάλληλες μεταρρυθμίσεις που έχει υποστεί η εκπαίδευση, τις τελευταίες τουλάχιστον δεκαετίες, αν και από την πλευρά των αρμοδίων, η ρητορική δέσμευση «πτερί καλλιτεχνικής παιδείας» γνώρισε γενικά έξαρση, εντέλει για ελάχιστες χρονικές περιόδους κατείχε μια ευνοϊκότερη θέση στο Λύκειο.

Στους σκοπούς του νομοσχέδιου του Υ.ΠΑΙ.Θ για την «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», το οποίο προωθείται για ψήφιση στη Βουλή τις επόμενες ημέρες, δεν αναφέρεται πουθενά η εκπαιδευτική καλλιέργεια μέσω των Τεχνών, όπως επίσης δεν αναφέρεται μέσα στις 150 περίπου σελίδες ούτε μια φορά η λέξη Τέχνη ή Τέχνες.

Το γνωστικό αντικείμενο της Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης καλύπτει ταυτόχρονα τη θεωρητική αλλά και την **εργαστηριακή εκπαίδευση**, σε θέματα τέχνης. Αυτό άλλωστε υπαγορεύεται και από τον χαρακτήρα των σπουδών στις Σχολές Καλών Τεχνών απ' όπου προέρχονται οι εκπαιδευτικοί Τέχνης.

Η διαπίστωση αυτή είναι καθημερινή πραγματικότητα, πιστοποιημένη από τους σχολικούς Συμβούλους του κλάδου, τους διδάσκοντες και διδασκόμενους, τους διευθυντές των σχολικών μονάδων, τους γονείς και κηδεμόνες και την επαγγελματική πρακτική.

Η τέχνη ενσωματώνει σε μια ενιαία διαδικασία, διανοητική και χειρωνακτική εργασία και προάγει ένα κομμάτι της διάνοιας, της ευφυΐας του μαθητή ώστε να είναι αποτελεσματικός και ευρηματικός και στα άλλα μαθήματα.

Το περιεχόμενο της διδασκαλίας της καλύπτει, ανεξάρτητα από συμβατικές ταξινομήσεις, ένα ειδικό πεδίο της ανθρώπινης γνώσης και εμπειρίας.

Αν και είναι προφανές ότι το περιεχόμενο της διδασκαλίας της τέχνης δεν μπορεί και δεν είναι δυνατόν να ταυτιστεί ή συγχωνευτεί με εκείνο των σπουδών των άλλων επιστημών (είτε των ονομαζόμενων ανθρωπιστικών, είτε των θετικών), λειτουργεί ωστόσο σαν ένας ιδιόμορφος ενοποιητικός κρίκος ανάμεσά τους, αγγίζοντας και επαναπροσδιορίζοντας θεμελιακά στοιχεία και πλευρές τους, με τους τρόπους, τα μέσα και τις μεθόδους της τέχνης.

Από τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές της αυτές, η διδασκαλία της Τέχνης είναι αναγκαίο να αποτελεί αναπόσπαστο όσο και ουσιαστικό συστατικό στοιχείο της Γενικής Παιδείας, ειδικά της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλων των τύπων και όλων των βαθμίδων της.

Οι καλές Τέχνες ενώ λειτουργούν αυτεξούσια αλλά και ενοποιητικά για ποικίλα γνωστικά αντικείμενα, ταυτόχρονα υποβιοηθούν αποτελεσματικά και στην εξειδίκευση και στην τεχνική κατάρτιση σε πολλούς επιμέρους τομείς.

Η κορύφωση των δυνατοτήτων εμπέδωσης, κατάκτησης και δυναμικής συμβολής της καλλιτεχνικής διδασκαλίας στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία, είναι αναγκαίο να συντελείται στο Λύκειο, όπου οι μαθητές είναι περισσότερο ώριμοι και προετοιμασμένοι να φανερώσουν ευαίσθητες διανοητικές αναζητήσεις και προβληματισμούς για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό.

Σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης υπάρχει συνέχεια, εξέλιξη και ολοκλήρωση.

Εξ' αιτίας της «κατάργησης» των μαθημάτων Ελεύθερο Σχέδιο, Γραμμικό Σχέδιο, Ιστορία της Τέχνης από το Λύκειο, που επιχειρείται με το προς ψήφιση σχέδιο νόμου, για την «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» είμαστε για μια ακόμη φορά υποχρεωμένοι, να διατυπώσουμε την έντονη αντίθεσή μας, υπερασπιζόμενοι με σαφή επιχειρήματα το αδιανόητο της επικείμενης αυτής «αποβολής» των Τεχνών από το Λύκειο:

ΜΑΘΗΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ!!!

1. Τι είναι Σχέδιο; Τι σημαίνει σχεδιάζω;

Χρειάζεται να σχεδιάζω; Γνωρίζω να σχεδιάζω;

Σχεδιάζω το μέλλον μου, σχεδιάζω την επόμενη κίνηση (μεταφορική έννοια του σχεδίου).

Το Σχέδιο μας περιβάλλει στην καθημερινή μας ζωή. Σχέδιο είναι ο Πολιτισμός μας.

Η ρίζα της λέξης ξεκινάει από τον Όμηρο και σημαίνει «εκ του σύνεγγυς - σε άμεση επαφή» και είναι αυτή η άμεση επαφή που έδωσε στην Τέχνη και γενικότερα στην ελεύθερη σκέψη τη δυνατότητα να δημιουργήσει και να ανοίξει νέους ορίζοντες.

Το Σχέδιο αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί τον τρόπο με τον οποίο μεγάλες προσωπικότητες αλλά και καθημερινοί άνθρωποι οργανώνουν τη σκέψη τους για να την αναπτύξουν μεθοδικά και δημιουργικά σε εφαρμογές που συναντιούνται.

Είναι μια γνώση σύνθετη η οποία κατακτιέται έπειτα από πολυετή εκπαιδευτική διαδικασία στην οποία ο μαθητής επιστρατεύει ταυτόχρονα θεμελιώδεις βάσεις και κανόνες, αξίες, αισθητική καλλιέργεια, συναισθήματα, ωριμότητα, οξυδέρκεια, δηλαδή καταθέτει τον εαυτό του.

Με γνώμονα την παρατήρηση και μελέτη της φύσης και του περιβάλλοντος (μαθαίνω να παρατηρώ και να ερευνώ, όχι απλά να βλέπω), εμπλουτίζονται οι σχεδιαστικές ικανότητες των μαθητών.

Η άποψη του διάσημου γλύπτη του 20^{ου} αιώνα Henry Moore είναι:

«Πιστεύω ότι το σχέδιο πρέπει να διδάσκεται με σοβαρότητα ακόμη και στα δημοτικά σχολεία σαν ένα μέρος της γενικής εκπαίδευσης, όχι με σκοπό να παράγει μεγάλο αριθμό ζωγράφων και γλυπτών, αλλά για να μάθουν τα παιδιά να κοιτούν, να χρησιμοποιούν τα μάτια τους.... Ακόμη κι' αν κάνουν ένα πολύ φτωχό σχέδιο, αυτό που έχει σημασία είναι ότι κοίταξαν έντονα κάτι έστω και για μικρό χρονικό διάστημα».

Η γνώση της φύσης, η παρατήρηση του σχεδίου της και η συμπεριφορά των φυσικών υλικών είναι σημαντική όχι μόνον εκπαιδευτικά αλλά και ηθικά γιατί προάγει ένα αίσθημα αλήθειας και ειλικρίνειας στο σχέδιο.

Σχέδιο - σχήμα αντίθετο του α-σχημου

Ελεύθερο Σχέδιο: Εκπαιδεύομαι να σχεδιάζω ελεύθερα με προσωπική ματιά το όλον και τις λεπτομέρειες του θέματος που παρατηρώ και ερευνώ.

Γραμμικό Σχέδιο: Εκπαιδεύομαι να σχεδιάζω με προαπαιτούμενα δεδομένα με σκοπό συγκεκριμένο κατασκευαστικό αποτέλεσμα.

Με τη σκέψη σχεδιάζουμε αφηρημένα, με το σχέδιο η σκέψη μετουσιώνεται σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Ιστορία Τέχνης: Διδάσκομαι και πληροφορούμαι ολοκληρώνοντας την Εικαστική μου εκπαίδευση, για τους Πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν παγκόσμια ανά τους αιώνες. Μέσα από την ιστορία της τέχνης γνωρίζω μεγάλους καλλιτέχνες ζωγράφους, γλύπτες, χαράκτες, αρχιτέκτονες, που συντέλεσαν με το έργο τους στη διατήρηση, την ανανέωση εξέλιξη των τεχνών και την προώθηση του Πολιτισμού.

Εφαρμογές Ελεύθερου και Γραμμικού Σχεδίου

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ – ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ – ΣΚΗΝΙΚΑ – ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ κλπ
ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ κλπ

Οι εφαρμογές δεν περιορίζονται μόνο στα παραπάνω παραδείγματα-επαγγέλματα, αλλά έχουν αντίκρισμα σε αναρίθμητα πεδία της καθημερινής ζωής όλων μας, όπως επίσης και σε επαγγέλματα που ουδεμία σχέση έχουν με τις τέχνες .

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Η έλλειψη των μαθημάτων Τέχνης στο Λύκειο, στη βαθμίδα που εμπλουτίζεται και συνοψίζεται η εκπαιδευτική διαδικασία, αναμφισβήτητα αφήνει ανολοκλήρωτο το εκπαιδευτικό έργο των προηγουμένων ετών (Δημοτικό, Γυμνάσιο) και δημιουργεί κενά. Για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο:

Να επανέλθει η διδασκαλία των Καλλιτεχνικών μαθημάτων σαν μάθημα Γενικής Παιδείας, σ' όλες τις τάξεις του Λυκείου, και να ενταχθεί ως μάθημα επιλογής ως εξής:

Α', Β', Γ' Λυκείου

α) Ένταξη των μαθημάτων Σχεδίου (Ελεύθερο – Γραμμικό) και στις τρεις τάξεις του Λυκείου από τρεις (3) ώρες την εβδομάδα το κάθε ένα, αφού η πανελλαδική εξέτασή τους έχει διάρκεια έξι (6) ώρες.

Να επιλέγονται και τα δύο Σχέδια αφού και τα δύο είναι εξεταζόμενα μαθήματα.

β) Ιστορία της Τέχνης δύο (2) ώρες

Η αναγκαιότητα και χρησιμότητα της διδασκαλίας των δύο μαθημάτων Ελεύθερου και Γραμμικού Σχεδίου, διαφαίνεται στο ότι υπάγονται στα ειδικά μαθήματα πανελλαδικά εξεταζόμενα για τις κατευθύνσεις:

**α) ΑΕΙ – Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών, Αρχιτεκτονική και άλλες Πολυτεχνικές Σχολές
β) ΤΕΙ – Εφαρμοσμένων Τεχνών και λοιπά.**

Οι ενδιαφερόμενοι μαθητές για τις παραπάνω σχολές δεν είναι δυνατόν να μην έχουν διδαχθεί (μη διδακτέα ύλη στο Γενικό Λύκειο τα μαθήματα Ελεύθερου και Γραμμικού Σχεδίου) και να στρέφονται απευθείας στα φροντιστήρια.

Αναλαμβάνετε την ευθύνη της εισαγωγής του ά-σχημου στη Δημόσια Εκπαίδευση του μέλλοντος;

Ετυμολογία της λέξης Νομοσχέδιο = Νόμος + Σχέδιο

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΤΕΝΙΖΟΥΜΕ ΕΝΑ ΜΕΛΛΟΝ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ + ΝΟΜΟ!

Προσδοκούμε στη συμπαράσταση της εκπαιδευτικής κοινότητας (γονείς, μαθητές, συναδέλφους) και ευελπιστούμε να ακούσουμε τη θέση και τη φωνή των μεγάλων δασκάλων των Τεχνών, που αφήνουν το στίγμα τους καθημερινά για τη διάσωση και την εξέλιξη του Πολιτισμού στην Ελλάδα.

Για το Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η Γραμματέας

Η Πρόεδρος

N. Παληοκώστα

Z. Χατζή